

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Луцький національний технічний університет (Луцьк)
Рівненський державний гуманітарний університет (Рівне)
Інститут модернізації змісту освіти (Київ)
Державний податковий університет (Ірпінь)
Донецький національний університет
імені Василя Стуса (Вінниця)
Маріупольський державний університет (Маріуполь, Київ)
КЗВО «Луцький педагогічний коледж»
Волинської обласної ради (Луцьк)
INTI International University (Малайзія)
Edinburgh Napier University (Единбург, Шотландія)
University College Cork (Корк, Ірландія)

II МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ
МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ
10 квітня 2024 року

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ КОНФЕРЕНЦІЇ

Луцьк 2024

УДК 81'1(043.2)

А 43

Актуальні проблеми міжкультурної комунікації: зб. матеріалів II Міжнародної науково-практичної конференції, 10 квітня 2024 року, Луцький національний технічний університет. Луцьк: ІВВ ЛНТУ, 2024. 472 с.

До збірника увійшли матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої актуальним проблемам міжкультурного діалогу, перекладу у контексті міжкультурної комунікації, інноваційним технологіям викладання та проблемам змісту й організації навчального процесу.

Рекомендовано викладачам, аспірантам, магістрантам.

Розглянуто та схвалено вченою радою факультету цифрових, освітніх та соціальних технологій Луцького національного технічного університету.

Протокол № 8 від 18 квітня 2024 року.

Друкується в авторській редакції

© Луцький національний технічний університет, 2024

© Автори статей

ЗМІСТ

I. Міжкультурний діалог: лінгвокогнітивний, етнолінгвістичний та літературознавчий аспекти.

БАБІЙ А. П. Текстотворчий аспект синтаксичних конструкцій	12
ВОДУК О. Exploring the Complexities of the Criminal Mind and Human Nature: Theodore Dreiser and Ivan Franko	16
БОЙКО І. П. Особливості гендерного протистояння на матеріалі англomовного кінодискурсу «Барбі» (Barbie, 2023)	22
БОЙКО І. П., ТКАЧУК Д. Р. Концепція “banter” у комунікативній ситуації підліткового флірту (на матеріалі роману Дженні Хан “The Summer I Turned Pretty”)	26
VASYLEVYCH I. Ethnostylistics as a Branch of Linguistics and Intercultural Communication	29
ВІРСТА С. Є. Формування читацької літературної компетенції при вивченні драми-феєрії «Лісова пісня» Лесі Українки за допомогою активних та інтерактивних методів і прийомів навчання	32
ГАРБЕРА І. В. Лінгвістичний аспект міжкультурної конфліктної комунікації	37
ГАФУРОВА Л. С. An Analytical Study of English Humor in Modern Cinematic Discourse	39
ГУДЗЕНКО О. Г., АЛЕКСАНДРУК А. І. Вплив мовленнєвого відображення у медіа на формування когнітивних уявлень: психолінгвістичний аналіз	41
ZUBACH O. The Concept of Incongruity in Comic Discourse: Linguocognitive Aspect	43
ІГНАТЕНКО Д. Є. Міжкультурний діалог у вивченні зарубіжної літератури: виклики і перспективи	46
КАЛУЖСЬКА Л. О., КАРНАУХА С. О. Особливості використання одиниць «show», «look» та «style» в текстах Instagram версії модного журналу «Vogue»	48
КРАСНІКОВА І. О. Підходи до вивчення роману О.Вайлда «Портрет Доріана Грея» на уроках зарубіжної літератури	50
ЛУТ К. А., КІРЄЄВА Д. О. Вербалізація лінгвокультурного концепту LE VIN у французькій мові	52
МАЦЕГОРА К. М. Символіка блакитного і синього кольорів у романі Е. М. Ремарка «На Західному фронті без змін» та кіноверсії 2022 року режисера Едварда Бергера	56
МИХАЛЬЧУК С. О. Рефлексія медіадискурсу: поняття, ознаки та функції	58
МИХАЛЬЧУК С. О., ГАЛІЙ С. А. Дослідження образотворення художнього героя у детективних романах Жоржа Сіменона: огляд літератури	61
МИХАЛЬЧУК С. О., КРАВЧУК Б. В. Диференція мовленнєвого та мовного портретів персонажа художнього твору на прикладі діалогії Жорж Санд «Консуело» та «Графиня Рудольштадт»	64
НАЙДЮК О. В. Лексичні одиниці воєнного дискурсу	67
НИКОЛЮК Т. В. Медіакультура сучасних регіональних текстів	70

ПОЛЩУК Я. О. Пропаганда в сучасному публічному дискурсі	72
ПОТАПЧУК С. С. Фразеологізація прецедентних висловлювань в англійській та українській лінгвокультурах	74
РАДАВСЬКА О. М. Поетика роману Луї-Фердінана Селіна «Подорож на край ночі»	76
РИБАЛЬЧЕНКО А. Є. Образ головної героїні-маніпуляторки у кіноверсіях «Небезпечні зв'язки» С. Фрірза та «Вальмон» М. Формана	80
СВІТЛКОВСЬКА О. А. Лінгвістичні характеристики перформативних висловлювань британських монархів	82
СЕМЧИШИН К. О., ДЗЯМУЛИЧ Н. І. Вплив модерністської літератури на розвиток емпатії	85
ТКАЧУК С. Р., СИДОРЕНКО Т. М. Особливості міжкультурної ділової комунікації в епоху діджиталізації	87
ШУСТ Л. М. Художня образність західнополіської фольклорної лірики	91

II. Новітні тенденції розвитку германської, романської та слов'янської філології

VIHUNOVA S., VIETROVA I. Unraveling the Complexity of Phrasal Verbs in English	95
БОЖЕНЕЦЬ С. В. До питання стандартизації та уніфікації угорської військової термінології	97
ГАЙДА О. М., КРЕТ Ю. В. Типи англомовних запозичень у сучасній українській мові	99
НАЛЫТСКА О. Fachsprache der Rehabilitation: Problemaufriss	102
КАПРАНОВ Я. В. Квантитативна верифікація генетичного матеріалу алтайської, афразійської та індоєвропейських мов у проєкції до ностратичного етимону	103
КИСЕЛЮК Н. П. Негативні емоції в екології спілкування	108
КРИНИЦЬКА О. І., САБАДАШ Д. В. Гібридна природа комунікативного шуму (на матеріалі п'єси «Пігмаліон» Бернарда Шоу)	110
КУВАРОВА О. К. Функціонування вокативів у «Листах до матері» Юліуша Словацького	114
КУЛИК А. І. Фразеологізми на позначення погоди в англійській та українській мовах	116
МАРТИНЮК О. М. Роль риторичних запитань в інтерв'ю (на базі французької мови)	118
МУКНАЛЧУК N., IVASHKEVYCH E. The Phenomenon of Secondary Predication Structures in the Paradigm of the Scientific Theory of Valence	120
МІЩУК І. М., ЧЕРНОБАЙ І. В. Ефективність використання інтерактивних методів навчання англійської мови для підвищення мотивації учнів базової школи	123
МОКРА Т. А. Інструментальні дієслова із семою «Канцелярське приладдя» (на матеріалі англійської та української мов)	125
НОВОСАД Н. П. Ключові підходи до трактування поняття <i>карикатура</i>	127
PERISHKO I. Assimilation of Borrowed Words in the English Language	132

РЕМЕНЯК С. В. Англiцизми в сучаснiй українськiй мовi	135
STRIUK N., YURKOVSKA M. Microtext as a Textual Phenomenon	138
ТИХА Л. Ю. Фемiнiтиви в iнтернетвиданнях: чи гендерночутливи волинськi медiа?	141
ТКАЧЕНКО А. А. Парадигматичнi вiдношення полiсемiї та синонiмiї	143
ФЕДIК Ю. М. Структурно-семантичнi особливостi сучасних полiтичних масмедiйних карикатур	146
SHEVCHUK A., McKROLA J. Some Aspects of Aviation Terminology Formation	150
YESYPENKO D. O. Fascinating Readings, Compelling Research Opportunities: Medical Humanities Approaches in the Study of ‘Epidemic Texts’ in Ukrainian Literature	152

III. Переклад у контекстi мiжкультурної комунiкацiї: теорiя i практика.

ВИШНЕВСЬКА О.А. Перекладознавчий аспект творчостi Юлiана Тувiма	155
ВОЙТЕНКО I. Г. Ключовi слова та локалiзацiя у перекладi маркетингових матерiалiв iноземною мовою	158
ВОЙТОВИЧ О. О. Перекладацькi трансформацiї в процесi перекладу книги Гаролда Г. Мура i Джозефа Л. Гелловея «Ми були солдатами... i молодими»	161
VOLKOVA L., BRIANSKA Yu. Translation as a Method and Form of Intercultural Communication	164
ЗIНЕНКО Н. В. Стратегiя навчання послiдовного перекладу у професiйнiй пiдготовцi майбутнiх фахiвцiв	166
КАЛИНОВСЬКА I. М. Особливостi перекладу англiйських вiйськових термiнiв на позначення зброї нелетальної дiї	169
КАЛIЩУК Д. М. Перекладацькi деформацiї пiд час перекладу художньої прози	171
КИРИЧУК Л. М., ЖЕБРОВА Д. О. War Terms Translation: Challenges of Building up a Civilian-Military Vocabulary	174
КОВАЛЬЧУК Л. В. Translation Analysis of Scientific Texts: Stages and Challenges	177
KOLIADA E., KALYNOVSKA M. The Power of Visual Narrative: Using Graphic Novels in English Language Learning	179
SAMPBELL M. Intersemiotic Translation and the Relation between Image and Text	181
ЛИТВИН I. М., IЛЬЄНКО В. Р., ХАКАЛО В. С. Фразеологiзми в українськомu закадровомu перекладi серiї «Game over Charles» телевiзiйної молодiжної драми «Pretty Little Liars»: варiативний пошук	184
ЛИТВИН I. М., КРАВЧЕНКО Н. I., МАЦЕГОРА О. О. Українська локалiзацiя фентезiйної рольової вiдеогри «Baldur’s Gate 3»: оцiнка якостi	186
ЛИТВИН I. М., МАЗУН Д. О. Прагматичний аспект трансформацiй у власнiй версiї українського перекладу американського телешоу «SNL»	188
ЛIТКОВИЧ Ю. В. Особливостi перекладацького вiдтворення англiйськомовної комерцiйної реклами в українськомовних перекладах	191

ОЗАРЧУК І. В., ЗДАНЕВИЧ М. О. Основні характеристики англійської медичної термінології	193
PAVLENKO O. Translation and National Identity: Breaking Cultural Gaps	196
РЕЙДАЛО В. С., ІЛЬНИЦЬКА М. О. Метафоричні трансформації у власній версії українського перекладу фрагмента роману Мейв Бінчи «Scarlet Feather»	198
ТЩЕНКО О. В., ЗАПОЛОВСЬКИЙ М. В. Про деякі особливості військового перекладу	200
ЧЕРКАС О. О. Корпусна ідентифікація українських молодіжних соціолектів у Генеральному регіонально анотованому корпусі української мови: акціональні ознаки З. Вендлера	202
ЮШАК В. М., ПОЖАРСЬКА Н. В. Переклад англомовних заголовків у медіатекстах: відтворення особливих граматичних конструкцій українською мовою	206
ЯНОВЕЦЬ А. І., ЗІМІНА О. В. Адаптація перекладу у контексті міжкультурної комунікації	209
ЯНОВЕЦЬ А. І., КОВАЛЬЧУК Д. Д. Переклад у контексті міжкультурної комунікації: теорія і практика	211
IV. Інноваційні технології у викладанні іноземних мов та перекладу	
АЛИЄВА А. Д. Цифрове забезпечення мовної підготовки майбутніх філологів	215
ANDRZEJEWSKA A. Wizualizacje kategorii gramatycznych we współczesnej glottodydaktyce	217
БЄЛИХ О. М. Штучний інтелект в освітньому середовищі	220
БЛЯШЕВСЬКА А. В., ЗЛЕНКО В. Т. Нетрадиційні методи навчання: теорія, практика, перспектива	223
БЛЯШЕВСЬКА А. В., ЛОЗОВИК А. А. Використання нетрадиційних методів навчання на уроках англійської мови у початковій школі	225
БЛЯШЕВСЬКА А. В., ХРУПЧИК Ю. А. Розвиток критичного мислення на уроках англійської мови в початковій школі	227
GULIYEVA F. F. Innovative Approach to Teaching Foreign Languages	232
НАЛАРЧУК-TARNAVSKA O., MISHCHUK I. The Effectiveness of Different Grammar Teaching Methods and Techniques	236
ГУСАК Л. Є., МАЛЕНИЦЬКИЙ Д. С. Creative Approaches in English Language Teaching	239
DEMBIŃSKA K. Mosty kulturowe w edukacji: Słownik języka edukacji szkolnej jako model wsparcia edukacyjnego dzieci ukraińskich w Polsce	241
ЗВОНОК А. І., БАРАНОВА С. В. Комунікативні ігрові технології у навчанні іноземної мови	242
KASATKINA-KUBYSHKINA O., ANTONENKO N., FRIDRIKH A, YURIICHUK A. Overview of the Peculiarities of Using Innovative Methods in Teaching Foreign Languages	244
КВАСНЕЦЬКА Н. В. Формат навчання іноземної мови в НУШ	246

КИРИКИЛИЦЯ В. В. Електронні словники як мотиваційний чинник підвищення якості навчання студентів ЗВО	249
КІНАЩУК А. В. Застосування технології доповненого перекладу у процесі формування міжкультурної компетентності сучасного перекладача	251
КОРОЛЬЧУК Л. В. Сучасні підходи до вивчення іноземної мови за професійним спрямуванням у ЗВО	253
КРЕСТЬЯНПОЛЬ Л. Ю. Векторизація слів при обробці природної мови системами штучного інтелекту (на прикладі мовної моделі OpenAI Chat-GPT 4)	255
KOLIADA E. The Role of Sensory Words in Descriptive Writing	257
КРЮКОВА Ю. Д. Імплементация елементів гіпертекстової моделі при викладанні іноземних мов у ЗВО (на прикладі студентів немовних спеціальностей)	260
КУЗЬМІНА І. В., ПІЩАЛЮК С. С. Інноваційні технології у викладанні іноземних мов та перекладу	262
КУЗЬМІНА І. В., ЧВАНІНА А. Р. Наочність у викладанні англійської мови в молодшій школі	266
КУПЧИК Л. Є. До питання розвитку критичного мислення під час вивчення іноземних мов	268
ЛІТВІНЧУК А. Т. Інтеграція концепції «4К» на заняттях з іноземної мови в ЗВО	270
МЕЛЬНИЧУК О. В. Використання платформи Moodle у викладанні іноземних мов у немовних ЗВО	273
ОЗАРЧУК І. В. Можливості штучного інтелекту для викладання англійської мови	275
ПАРХОМЕНКО О. Т. Застосування інтернет-ресурсів для вивчення іноземних мов	278
ПІДОПРИГОРА С. В. Українська мова як іноземна в закладах вищої освіти: культурні та історичні аспекти через меми	281
СУПРУН М. В. Доцільність використання навчальної гри як методу підвищення ефективності навчання англійської мови	283
СУШИЦЬКА І. М. Інтернет-мережа як джерело знань для здобувачів освіти на заняттях з іноземної мови	285
ТРИНДЮК В. А. Навчання граматики іноземної мови у немовних закладах вищої освіти	287
ТРОЦЬОК А. М. Використання відеоматеріалів YouTube при вивченні курсу «Наукова комунікація англійською мовою» студентами немовних спеціальностей магістратури	291
FOROSTIUK I. Interactive Learning Tools Using at Offline and Online Lessons of English Language for Professionally Oriented Purposes	294
КНАРЧЕНКО Т., НОСТИШЧЕВА N. Mind Mapping Technology in Teaching English	296
ЦЬОЛИК Н. М. Використання інструментів Text to Speech у вивченні польської мови і здійсненні перекладу	300
ЯРУЧИК О. Б., ЯРУЧИК О. В. The Use of Innovative Technologies in Teaching a Foreign Language in Institutions of Higher Education	302

ЯСІНСЬКА О. В. Інформаційні технології як джерело поповнення 305
словникового складу англійської мови

ЯЦИНЯК О. П. Міжкультурні комунікативні стратегії у викладанні 307
англійської мови на природничо-математичних спеціальностях.

V. Філософські, соціокультурні, психолінгвістичні, педагогічні проблеми змісту та організації навчального процесу

АНТОНЮК Н. А., ПУШКАР Н. С. Культура спілкування як складова 311
професійної підготовки майбутніх учителів початкової школи

АНТОНЮК Н. А., РОГАК М. В. Фактори, які впливають на формування 315
ціннісних орієнтацій у дітей молодшого шкільного віку

БЕЦЕНКО Т. П. Деякі зауваги до організації самостійної роботи з курсу 317
«Українська фахова мова» для студентів ЗВО медичного профілю

БІГУНОВ Д. О., ЗАЛЕВСЬКА О. А. Mastering the Art of Digital Presentations 321
in the Classroom

БЛЯШЕВСЬКА А. В., КРАВЧУК У. В. Позакласна робота з англійської 323
мови у початковій школі

БЛЯШЕВСЬКА А. В., КУЛІКОВА Ю. В. Скрайбінг як сучасна форма 326
візуалізації навчального матеріалу на уроках англійської мови

БЛЯШЕВСЬКА А. В., СТОДОЛЬСЬКА В. Е. Мобінг у педагогічному 328
колективі: причини та профілактика

БОЙЧУК П. М. Організація освітнього процесу в умовах воєнного 330
конфлікту

БОРБИЧ Н. В. Надання якісних освітніх послуг – запорука успішної 332
діяльності закладу освіти (з досвіду роботи)

БОРТНЮК Т. Ю., ВЛАДИКА Я. П. Дидактичні ігри у формуванні 336
здоров'язбережувальної компетентності здобувачів початкової освіти на
уроках ЯДС

БОРТНЮК Т. Ю., ГУРИЧ Д. В. Формування фінансової грамотності 338
молодших школярів на уроках «Я досліджую світ» у початковій школі

БОРТНЮК Т. Ю., САГАН Н., ВИШНЕВСЬКА В. Формування 341
екологічної свідомості та відповідального ставлення до природи в учнів
початкової школи

БОРТНЮК Т. Ю., СТЕПАНЮК А. Підприємницька компетентність як 344
базова і професійна якість сучасної особистості

ГОЛУБЄВА І. В. Лінгвістична обдарованість особистості у дослідженнях 346
американських науковців

ГОНЧАРУК О. М., ДАЦЮК В. В. Формування акцентологічної 348
правильності в здобувачів початкової освіти в контексті міжгалузевої
інтеграції

ГОРДІЙЧУК Ю. В., ДЕНИСОВА С. П. Методи навчання англійської мови 351
в умовах нової української школи (НУШ)

ГУЛАЙ О. І., КАБАК В. В. Креативні методи навчання у освітньому 353
процесі технічного університету

ДЕНИСОВА С. П., КУЗЬМИЧ О. В. Ситуація успіху на занятті іноземної мови	355
ДМИТРЕНКО Н. С. Технологія BYOD у системі формування лексичної компетентності майбутніх фахівців освіти	357
ЖОРНЯК Б. Є., ТКАЧУК С. М., ЮРЧУК О. М. Специфіка організації науково-дослідницької роботи здобувачів освіти, які навчаються за освітньо-професійною програмою 014.13. Середня освіта (Музичне мистецтво)	360
ЗАГНІТКО А. П., ПЕРЕПЕЛЮК А. С. Вираження емоції зацікавлення емотивною лексикою (на основі відгуків учнів, що вивчають англійську мову)	363
КАРПЮК І. О. Медіакомунікації у діяльності ЗВО та інтеграція практичних інструментів в освітній процес здобувачів освіти спеціальності «Журналістика»	366
КАТЕРИНЮК Д. М., ФАЛОВСЬКА І. Д. Інклюзивні тенденції спеціальної освіти в закладі дошкільної освіти	370
КОВАЛЬЧУК О. М. Інтернаціоналізація ЗВО – важливий вектор сьогодення	372
КОВТУН Л. А. Іноземна мова за професійним спрямуванням як засіб впровадження моделей білінгвального навчання в аграрному коледжі	374
КОЗИГОРА М. А. Особливості психологічного травмування педагогів під час воєнного конфлікту	377
КУЗЬМІНА І. В., GERMANIYUK A. V. Використання інноваційних технологій у сучасній школі	380
КУЗЬМІНА І. В., ТКАЧУК Є. В. Вплив музики на емоційний стан дитини	382
ЛОЗІН М. В., МІЩУК І. М. Використання засобів зорової наочності у формуванні іншомовної лексичної компетентності учнів базової школи	385
ЛУК'ЯНЧУК М. В. Future Foreign Language Teachers' Professional Training for Primary School: Psychological and Pedagogical Aspect	388
МАЗУР Т. А. Шляхи формування орфографічної грамотності учнів у процесі вивчення української мови	391
МАРЧУК С. С., ЧЕМЕРИС І. В. Ідеї Г. Сковороди про здорове виховання дітей	396
MASLO I. M. Expediency of forming foreign language lexical skills in preschool children	400
МЕЛЬНИК І. М. Сутність інноваційних методів і прийомів у мовленнєвому розвитку дітей дошкільного віку	402
МИТЧИК О. П. Адаптивний волейбол як засіб реабілітації осіб з ураженнями опорно-рухового апарату	406
МІЩУК І. М., МУЗИКА Н. А. Методи формування англійської лексичної компетентності в учнів базової школи з використанням мультимедійних засобів	409
МІЩУК І. М., НАЗАРЧУК Д. Р. Ігровий підхід для вивчення іноземної мови	412
МІЩУК І. М., СКЛЯНЧУК С. І. Нестандартні уроки з англійської мови	415
МІЩУК І. М., ХОМА Ю. В. Використання ігор на уроках англійської мови	417
МУЖ М. Я. Покращення засвоєння мови за допомогою Comprehensible input: педагогічна перспектива	419

MIALKOVSKA L. Modern information space through the prism of war	421
НАУМЕНКО Н. С. Використання нейромереж при вивченні іноземної мови	423
ПОТАПЮК Л. М. Підготовка майбутніх фахівців до професійної діяльності до умов інклюзивного освітнього середовища	426
РОМАНЮК А. П. Можливості застосування MICROSOFT TEAMS під час викладання освітніх компонентів у закладі вищої освіти	430
РОМАНЮК Т. А., МІЩУК І. М. Застосування проєктної методики для розвитку монологічного мовлення учнів базової школи	432
САВЛУК І. О. Гра - як провідна діяльність дітей дошкільного віку	435
САВЧУК С. В. Особливості виховної роботи вчителів початкової школи	437
СКРИПНИК Н. І. Лінгводидактичні аспекти під час формування комунікативно-мовленнєвої компетентності здобувачів освіти	439
СУШИК І. В., СУШИК О. Г. Кроскультурні комунікаційні бар'єри та академічна мобільність студентства	442
ФАЛОВСЬКА І. Д., ГОНЧАР О. А., КИСЛЮК О. О. Особливості управління початковою освітою у сучасній школі	446
ФАЛОВСЬКА І. Д., КАРПОВИЧ О. Г. Проблеми та перспективи освітнього процесу	448
ФЕДОРЕЦЬ М. А., ТИВОНЮК І. Л. Розвиток креативних та когнітивних здібностей здобувачів освіти на заняттях іноземної мови засобами дебатної гри	451
ФЕДОРЧУК-МОРОЗ В. І., ВІСИН О. О. Забезпечення безпечного освітнього процесу за умов воєнного стану	454
ФЕНКО М. Я. Онтогенез мовлення дітей раннього віку: лінгводидактичний огляд	457
ШКЛЯЄВА Н. В. Дослідження та публікація фольклорних наративів в українському мас-медійному дискурсі та мас-медійному дискурсі Волині	461
ЯКИМЧУК Н. О. Педагогіка партнерства на уроках англійської мови	464
ЯРОЩУК Н. П. Психологічні особливості комунікативної діяльності педагога	466
ЯРУЧИК О. Б. Формування особистісних компетентностей учнів 5-6 класів НУШ у процесі вивчення поетичних текстів на уроках польської мови	468

Використання інструментів Text to Speech у вивченні польської мови і здійсненні перекладу

Розвиток інформаційних технологій забезпечує новим інструментарієм філологів. Новітні інструменти, створені на базі штучного інтелекту (ШІ) допомагають у вивченні іноземних мов та у роботі над перекладом текстів. Чи не найчастіше використовується з цією метою Google перекладач [7]. За його допомогою можна перекласти, без особливих застережень, окремі слова, прослухати їх вимову. З довшими текстами виникають труднощі у якості перекладу, а текст при прослуховуванні звучить дуже штучно. Створити якісний аудіоконтент допоможуть сучасні технології, які дозволяють перетворити текст на мовлення.

Кожен, хто стикався з вивченням польської мови, розуміє потребу засвоєння фонетичних компетентностей. Правильна вимова дозволяє уникнути непорозумінь у процесі усного мовлення, якісно вивчити лексеми, опанувати основи орфографії. Наприклад, помилка при вимові слів *proszę* і *prosię* (твердий -ш і м'який -шь) призводить до конфузу - *proszę Pana/ prosiu Вас* або *prosię Pana/ Ваше порося*. При опануванні читання польською мовою важливо контролювати правильність вимови звукосполучень, дотримання норм наголосу. Задля досягнення результату потрібні зусилля зі сторони як учителя, так і учня. Власне тут і стануть в нагоді інструменти Text to Speech (TTS), створені на базі ШІ.

Учні, на різних рівнях вивчення польської мови, можуть прослуховувати окремі слова і повторювати їх вимову. Також можна виконувати вправу навпаки – прочитати самостійно вираз, спробувати його перекласти, а тоді за допомогою TTS перевірити свої навички читання. Такого типу завдання корисні для майбутніх перекладачів, адже для здійснення усного перекладу потрібно мати чітку дикцію та хорошу вимову. Згенеровані за допомогою додатків TTS аудіо файли можна використовувати для тренування навичок синхронного і послідовного перекладу. Більшість програм дозволяють коригувати швидкість мовлення, тому ними можуть користуватися як початківці, так і професіонали для відточення якості лінгвістичних навичок.

Педагоги, користуючись можливостями TTS, створять інтерактивне середовище на заняттях. Насамперед, вчителі отримали інструмент, який дозволяє потрібний друкований текст перетворити у аудіоформат. Таким чином можна створити свою унікальну базу текстів для аудіювання чи диктантів. Особливо корисною функцією є можливість створення діалогів і їх озвучка різними голосами. У підручниках з польської мови не всі тексти мають аудіоверсії, що викликає певні труднощі при роботі учня з текстом поза межами класу. Вчитель може усі письмові тексти перетворити на звук і запропонувати

перед виконанням домашніх завдань додатково прослухати написане у підручнику.

У вільному доступі маємо цілий ряд інструментів TTS, які дозволяють синтезувати мовлення, або розпізнати його: Google Text-to-Speech [1], Murf AI [4], Synthesys [5], SpeechAce [9], ELSA Speak [2], IVONA [6]. Усі вони працюють за схожими принципами. Користувач обирає мову, вводить потрібний текст, чекає деякий час на обробку інформації, а тоді має можливість користуватися аудіо файлом. Різниця поміж згаданими інструментами полягає у переліку мов з якими можна працювати, кількістю друкованих знаків тексту, який можна обробити безкоштовно та без реєстрації та іншими параметрами [3].

Цікавим доповненням є наявність мобільних версій додатків, які можна інсталиувати у телефон. Розширив можливість використання ШІ у деяких моделях смартфонів виробник *Samsung*. При скануванні можна видобути текст, вибрати потрібну його частину і прослухати. У процесі відтворення виділяється слово, яке зараз читається, а це полегшує сприйняття тексту і допомагає у навчанні читання.

На прикладі програми *Narakeet* розглянемо можливості створення аудіо матеріалів на основі писаного тексту. Користувач може без реєстрації та оплати використати один із сімсот голосів (на вибір 90 мов). Текст можна ввести у форматі *Word*, або прикріпити у *pdf* чи *epub*. Згенерований текст практично не відрізняється від людського голосу. Розробник інструментарію зазначає: «Наші платні пропозиції дозволяють створювати цілі аудіокниги за один раз, створювати тисячі аудіофайлів за один раз і багато іншого. Безкоштовні файли AI Voice Text to Speech не можна використовувати в комерційних цілях або монетизувати в соціальних мережах, але ви можете легко перейти на комерційний тарифний план, щоб мати змогу поширювати та монетизувати контент без обмежень. Ви можете зберігати і поширювати безкоштовні файли AI Voice Text To Speech серед своїх друзів або використовувати їх в освітніх цілях» [8]. Отож, для вивчення мови, або формування навичок перекладу можемо користуватися безкоштовною версією, яка доступна при наявності підключення до інтернету.

Narakeet пропонує 10 синтезаторів мовлення польською мовою (чоловічий голос – Tomasz, Andrzej, Tadeusz; жіночий голос – Justyna, Iwona, Katarzyna, Marzena, Danuta, Dagmara, Magda). Зі списку потрібно вибрати яким голосом буде відтворено текст. Додаткові можливості, такі як читання вголос у *Word*, налаштування швидкості або гучності тексту, що читається, робота з файлами в *PowerPoint*, можна змінити у вкладці «Інструменти». Згенерований запис можна відтворити безпосередньо з програми, або зберегти у форматі *m4a*, *mp3*, *wav*. Якщо у програму вставити польськомовний текст, а вибрати україномовну озвучку, то отримаємо читання тексту польською мовою з характерними помилками для українців. Таке нетипове використання інструменту TTS продемонструє учням проблемні моменти у читанні польською.

Отже, розвиток штучного інтелекту призвів до появи широкого спектру дивовижних генераторів та інструментів для перетворення тексту в мовлення. Text to Speech – це програми для синтезу мовлення, які обробляють текст і читають його вголос, як людина. Завдяки розвитку науки з'являється все більше нових методик, які можуть бути використані вчителями польської мови у навчальному процесі.

Список використаних джерел

1. <https://cloud.google.com/text-to-speech> (дата звернення: 18.03.2024)
2. <https://elsaspeak.com/en/> (дата звернення: 18.03.2024)
3. McFarland A., 10 najlepszych generatorów zmiany tekstu na mowę (marzec 2024). URL: <https://www.unite.ai/pl/najlepsze-generatory-tekstu-na-mowe/> (дата звернення: 18.03.2024)
4. <https://murf.ai>(дата звернення: 18.03.2024)
5. <https://synthesys.io>(дата звернення:18.03.2024)
6. <https://s2g-online.pl> (дата звернення: 18.03.2024)
7. <https://translate.google.com/?sl=uk&tl=pl&text=переклад&op=translate> (дата звернення:18.03.2024)
8. <https://www.narakeet.com/languages/synteza-mowy-polski/> (дата звернення: 18.03.2024)
9. <https://www.speechace.com> (дата звернення:18.03.2024)

Яручик О. Б., канд. філол. наук, доцент
кафедри полоністики і перекладу,

Волинський національний університет імені Лесі Українки

Яручик О. В., здобувач,

Волинський національний університет імені Лесі Українки

The Use of Innovative Technologies in Teaching a Foreign Language in Institutions of Higher Education

In recent years, the rapid evolution of information and communication technology (ICT) has made great changes in societies and education. «Technology not only gives learners the opportunity to control their own learning process, but also provides them with ready access to a vast amount of information over which the teacher has no power or control» [5, p. 295].

In recent years, language learning apps have become tools for acquiring new language skills due to their convenience. Platforms like «Duolingo», «Babbel» and «Rosetta Stone» use technology to provide personalised language learning journeys. By offering gamified lessons, adaptive algorithms and short exercises these apps make the process of learning English effective for learners, at all proficiency levels [2, 1, 7].

The technology of reality is changing the game, for English language learners offering them interactive learning opportunities. By using VR headsets students can